

Krajský úřad Moravskoslezského kraje na základě vlastní úřední činnosti i z podnětů jiných osob v uplynulém období zaznamenal, že opakovaně dochází k poskytování sociálních služeb bez registrace, což je v přímém rozporu s právními předpisy v této oblasti.

Subjekty resp. zařízení, která poskytují služby sociálního charakteru, tak mohou představovat pro své klienty (fyzické osoby) závažná a velmi reálná rizika, a to např. z hlediska práva klienta na zajištění kvalitní péče a pomoci spojené též se zajištěním potřebných materiálních a technických podmínek při poskytování sociální služby, dále z hlediska nepřiměřené výše úhrad za poskytované služby, poskytování péče personálem bez potřebné odborné kvalifikace apod.

Tím, že takoví "poskytovatelé" sociálních služeb nemají oprávnění k poskytování konkrétních sociálních služeb, tj. nemají rozhodnutí o registraci k výkonu dané sociální služby, které vydává příslušný krajský úřad, nepodléhají ani kontrole z pohledu naplňování standardů kvality sociálních služeb a plnění podmínek registrace. Klienti takového zařízení jsou tak vystaveni ohrožení svého bezpečí, zdraví, ale i práv a zájmů, které chrání mimo jiné zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí předpisy.

Rovněž je třeba upozornit na riziko související s poskytováním sociální dávky – "příspěvku na péči", kdy hrozí, že příspěvek na zajištění této péče nebude využit v souladu s právními předpisy a s rozhodnutím o přiznání dávky u konkrétní osoby. Osoby (klienti těchto zařízení) mohou ztratit nárok na příspěvek na péči, popř. jim může být stanovena povinnost vrátit tzv. "přeplatek" na dávce za předchozí období, pokud příspěvek nebyl prokazatelně využit na zabezpečení potřebné péče osobě závislé na pomoci jiné osoby, a to formou poskytování sociální služby, resp. péče oprávněnou osobou. Potřebnou péči a sociální službu může v souladu se zákonem stanovenými pravidly poskytovat pouze osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb, dále dětský domov anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu, resp. péče poskytována formou "sociálního lůžka" ve zdravotnickém zařízení.

V praxi mohou tito "poskytovatelé", kteří nemají potřebné oprávnění k poskytování sociálních služeb, vzbuzovat dojem, že jsou toliko ubytovacím zařízením, které poskytuje služby na základě živnostenského zákona, nebo se může jednat o fyzické osoby, které nabízí činnosti, jež svým charakterem a obsahem odpovídají sociální službě. V obou případech může jít o skryté poskytování sociálních služeb v rozporu s platnými právními předpisy. Ubytovací zařízení nemají povinnost ani kompetence zajišťovat zdravotní péči nebo sociální služby. Poskytování potřebné pomoci se tak často skrývá v činnosti tzv. "*asistenta sociální péče*" zejména ze strany majitelů ubytovacích zařízení, kdy nadměrný počet klientů připadající na 1 asistenta neumožňuje poskytování kvalitní péče v potřebném rozsahu.

Přitom - zda se jedná o poskytovatele registrované sociální služby, si může každá osoba ověřit nahlédnutím do "[Registru poskytovatelů sociálních služeb](#)". Informace o registrovaných poskytovatelích sociálních služeb lze také získat zejména u sociálních pracovníků obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a Krajského úřadu Moravskoslezského kraje v rámci poskytování sociálního poradenství.

Zjištěné případy neoprávněného poskytování sociálních služeb jsou řešeny v součinnosti mezi úřady, jejichž působnosti se tato problematika dotýká, a to zejména příslušného krajského úřadu, Úřadu práce ČR, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a dalších institucí státního i nestátního charakteru.

V případě, že občan vstoupí do kontaktu s „poskytovatelem“ sociálních služeb, který nemá příslušnou registraci k poskytování sociálních služeb, je vhodné se obrátit na Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor sociálních věcí, který je příslušný k řešení této problematiky. S každým takovým podnětem, který je krajskému úřadu doručen, je naloženo v souladu a v rozsahu působnosti krajského úřadu.

Uvedenou problematikou se rovněž zabývá [veřejný ochránce práv](#) a na zjištěné případy upozorňuje na svých webových stránkách.

Jedná se o závažná rizika pro budoucí uživatele sociální služby, s nimiž se mohou setkat na území celé ČR, proto je v zájmu každé osoby postupovat při výběru poskytovatele těchto služeb s nejvyšší obezřetností.

odbor sociálních věcí
Krajského úřadu Moravskoslezského kraje